

Veenendaal, mei 2020

Betreft: Internetconsultatie Wetsvoorstel Elektronische Gegevensuitwisseling in de Zorg

Met het oog op de internetconsultatie over het wetsvoorstel Elektronische Gegevensuitwisseling in de Zorg die het Ministerie van VWS organiseert, heeft OIZ, branchevereniging van ICT-organisaties in de zorg, besloten om namens de leden een sectorale inbreng te leveren.

Algemeen

Goede en tijdige informatie-uitwisseling met de patiënt en tussen zorgaanbieders is nodig voor goede kwaliteit van zorg - en kan ook kostenbesparend zijn. Om digitalisering in de zorg te versnellen, gaat de Minister zorgaanbieders en ICT-leveranciers wettelijk verplichten tot eenduidige afspraken over taal en techniek.

OIZ, als branchevereniging van ICT-organisaties in de zorg, volgt met belangstelling de discussies rond de digitalisering van de zorg en wil daaraan actief en constructief deelnemen. OIZ ondersteunt de door de Minister ingezette koerswijziging en stelt een aantal aandachtspunten aan de orde.

Meerwaarde

OIZ ziet ICT in de zorg als een instrument om de communicatie tussen zowel patiënt en zorgverleners, als tussen zorgverleners onderling te optimaliseren. ICT kan die meerwaarde leveren.

ICT mag niet gezien worden als doel *an Sich*. De koerswijziging van de Minister moet gericht zijn op de verbetering van digitale communicatie binnen het huidige zorgstelsel, en niet op een geheel nieuw communicatiestelsel binnen de zorg. Er zijn immers al genoeg goed functionerende ICT-systemen, protocollen en samenwerkingsverbanden voorhanden. Meerwaarde van ICT voor de patiënt, de zorgverlener en het zorgstelsel in zijn geheel schuilt niet in het vervangen van de huidige taal en techniek, maar in het maken van slimme keuzes tussen bestaande talen en technieken.

OIZ is van mening dat het huidige zorgveld overbelast raakt door lopende en aangekondigde maatregelen in de verschillende sectoren. Ingezette innovatie- en investeringstrajecten raken gefrustreerd door nieuwe initiatieven met elk weer nieuwe, specifieke en bepalende randvoorwaarden en eisen op het gebied van ICT en leiden daarmee tot een aanzienlijk verlies aan meerwaarde.

Met het oog op meerwaardecreatie stelt OIZ dat duidelijke keuzes gemaakt moeten worden – keuzes in prioriteiten, in taal en in techniek.

Duidelijkheid

OIZ erkent de complexiteit van de zorg. ICT kan een belangrijke rol spelen in het structureren, het stroomlijnen en het beheersbaar maken van de diverse communicatie- en zorgprocessen. Duidelijkheid en betrouwbaarheid zijn echter belangrijke randvoorwaarden om een bruikbare, breed-gedragen en gerenommeerde taal en techniek te implementeren en uit te rollen.

Zorgpartijen lijken zich thans meer zorgen te maken over het bijhouden, dan over het volhouden van gemaakte afspraken en ingezette koerswijzigingen. Dat betekent dat de frustraties over de functionaliteit en effectiviteit van ICT-toepassingen toeneemt en er veel energie verloren gaat aan aanpassingen in plaats van aan ontwikkeling.

Specifiek

OIZ geeft de voorkeur aan internationaal gebruikte taal techniek, en aan duidelijkheid en eenduidigheid. De voorgestelde regievoering door de Minister en de nog op te stellen *roadmap* kunnen kansen bieden voor een duidelijk en voorspelbaar speelveld voor alle zorgpartijen. Enkel op basis van een duidelijke en bestendige keuze van taal en techniek kunnen ICT-leveranciers en –ontwikkelaars proactief en doelgericht aan de slag ten bate van de gezondheidszorg.

Als concrete aanbevelingen stelt OIZ

1. dat de nieuwe wet de toe te passen standaarden en de bijbehorende overkoepelende financieringswijzen bepaalt voor de zorgdomeinen. Daarbij zouden ook adequate partijen benoemd moeten worden die de *governance* voeren op de standaarden;
2. dat de nieuwe wet voortborduurde op reeds beschikbare elementen uit eerder gestarte trajecten en bestaande informatie-uitwisselingen. De Basisgegevensset Zorg zoals vastgelegd in ZIB's is een haalbare en goede eerste stap richting de verdere uitwisseling van gegevens in de zorg. Op basis van de ZIB's is het mogelijk om een generieke set gegevens op te stellen voor de uitwisseling van medisch inhoudelijke gegevens tussen zorginformatiesystemen van een brede groep zorgverleners. De generieke set gegevens kan in de toekomst worden uitgebreid om meerdere specifieke *use-cases* te ondersteunen. De ZIB's bieden juist de ruimte om per *use-case* te kiezen voor de best passende technische uitwerking en zorgen ervoor dat zorgverleners en hun systemen de beoogde gegevens kunnen opleveren. Binnen de ZIB kunnen meerdere code/classificatie stelsels worden gekoppeld en een voorkeur worden aangegeven, met internationale standaarden van nomenclatuur zoals SNOMED/LOINC als uitgangspunt (zonder daarbij "dubbele" ZIB's te ontwikkelen);
3. dat de nieuwe wet moet voorzien in de behoefte aan centrale voorzieningen die over de infrastructuur gedeeld kunnen worden (zoals het Zorgadresboek, de identificatie en authenticatie van patiënt en professional en een methode voor gespecificeerde toestemming). Met betrekking tot die centrale voorzieningen in de infrastructuur dient de nieuwe wet duidelijkheid te verschaffen met betrekking tot visie en wie in die centrale voorziening voorziet.

4. dat voor een goed functionerend stelsel van normalisatie aanbieders van informatietechnologieproducten en –diensten kosteloos hun inbreng moeten kunnen leveren aan de totstandkoming van een norm.

Duurzaamheid

OIZ verkiest een solide langetermijnvisie boven incidentele reparatiepolitiek. De door de Minister ingezette koerswijziging en de gekozen werkwijze om tot een breed gedragen ICT-visie te komen en deze ook gezamenlijk te willen uitvoeren, spreekt aan. Alleen op die wijze ziet OIZ mogelijkheden om duurzaam te werken aan zinvolle digitalisering in de zorgsectoren. Duurzaamheid in dit verband betekent ook dat gekozen taal en technieken aansluiten op internationale (EU) ontwikkelingen.

OIZ is van mening dat duurzaamheid in visie- en besluitvorming met betrekking tot ICT in de zorg hoognodig is. Nog te vaak zien leveranciers en ontwikkelaars zich geconfronteerd met steeds weer wijzigende speelvelden en spelregels, of zelfs met verschillende spelregels op een speelveld.

Als concrete aanbevelingen stelt OIZ

1. dat een nieuw normenkader, dat kan dienen als een fundament voor nadere normen en wet- en regelgeving, niet enkel met een politiek-bestuurlijke blik wordt beschouwd, maar tevens ook vanuit ICT-perspectief. Door de ICT-leveranciers nauw te betrekken, ontstaat een breder draagvlak, ontstaat meer duidelijkheid en kan bovendien worden versneld;
2. dat de nieuwe wet streeft naar voldoende kritieke massa om het gebruik van gekozen standaarden en daarmee inzage in, en uitwisseling van gegevens, ook daadwerkelijk zinvol te maken;
3. dat de partijen binnen het Informatieberaad zich ook committeren aan het gebruik. Om dit te bewerkstelligen zal het zorgveld de visie om snel te komen tot een breed bruikbare generieke set die ook domeinoverschrijdend kan werken, moeten onderschrijven.

Tijdigheid

OIZ zet zich in voor de realisatie en implementatie van digitalisering in de zorg. Een door de Minister op te stellen *roadmap* kan daarvoor handvatten bieden. Vanzelfsprekend zal de voortgang worden gerealiseerd door het stellen van *deadlines* en mijlpalen. De praktijk leert dat deze deadlines en mijlpalen nog te vaak eenzijdig worden vastgesteld en zonder tijdig overleg met leveranciers worden gecommuniceerd. Dat leidt vaak tot onnodig onbegrip en in veel gevallen zelfs tot problemen.

OIZ heeft goede hoop dat de gekozen consultatieprocedure veel misverstanden en onvervulbare verwachtingen kan voorkomen. Ontwikkeling en uitrol van digitale toepassingen vergen veel tijd – vanwege benodigde consultaties, overleg en coördinatie. Hoe eerder ontwikkelaars en leveranciers worden betrokken bij het digitaliseringsproces, hoe beter.

Als concrete aanbevelingen stelt OIZ

1. dat in het kader van de nieuwe wet een alomvattende planning en overlegstructuur worden opgesteld voor de ICT-*roadmap* voor de zorg. Dit betreft zowel het administratieve deel, als het

VERENIGING VAN ORGANISATIES VOOR ICT IN DE ZORG

Secretariaat: **Willem Barentszstraat 1** **3902 DE VEENENDAAL**
T +31(0) 318 54 82 11 KvK 24326619
E info@oizorg.nl I www.oizorg.nl
NL82 INGB 0008 3274 49 BTW NL809092815 B01

zorginhoudelijke deel van de informatie-uitwisseling. Door voor elke belanghebbende (zorgverlener, ICT-leverancier, patiënt) niet alleen de toegevoegde waarde, maar ook de vereiste inspanning te beschrijven, biedt de Minister een mogelijkheid om een prioriteitenafweging te maken voor elk van de voorgestelde wijzigingen;

2. dat de nieuwe wet een *governance* structuur vaststelt die snelle en heldere besluitvorming kan borgen met voldoende zeggenschap en autoriteit. Het Informatieberaad is wat OIZ betreft daarvoor een goed platform, mits alle partijen op basis van gelijkwaardigheid voldoende vertegenwoordigd zijn. OIZ, als vertegenwoordiger van ICT-leveranciers, zal in dat geval graag toetreden tot het Informatieberaad en/ of tot een nog in te richten "Implementatieberaad";
3. dat de nieuwe wet een onafhankelijke partij aanstelt die de regie voert, verantwoordelijk is voor de verdere uitwerking van de benodigde elementen en het beheer ervan en de ondersteuning levert bij implementatie. Deze partij krijgt, wat betreft OIZ, vooral een ondersteunende en faciliterende rol gericht op de uitwerking.

Haalbaarheid

De leden van OIZ opereren op een krappe arbeidsmarkt. In 2020 ontstaan naar schatting van het UWV 1,2 miljoen vacatures, waarvan de meeste in de sectoren detailhandel en zorg en welzijn. Voor de ICT-sector gaan schattingen uit van 55.000 vacatures.

Onderzoek wijst uit dat ruim de helft van de werkgevers meent dat door de krapte op de arbeidsmarkt vacatures minder snel vervuld worden. Bijna de helft geeft aan dat de werkdruk hoger wordt en 41% zegt dat de loonkosten zullen stijgen als gevolg van de krapte. Dat geldt ook voor ICT-sectoren en voor de leden van OIZ.

OIZ voorziet een aanzienlijke toename van de werkdruk als gevolg van de in de *roadmap* voorgestelde planning en activiteiten. Deadlines en mijlpalen dienen recht te doen aan de realiteit en rekening te houden met de benodigde ontwikkel- en uitroltijden van grootschalige digitaliseringsprocessen.

Als concrete aanbevelingen stelt OIZ

1. dat de nieuwe wet nauw samenhangt met een *roadmap* (in samenspraak met ICT-leveranciers en vastgesteld op basis van een haalbaarheidstoets) bevat. Die haalbaarheidstoets behelst niet enkel de doorlooptijd, maar ook de ontwikkelkosten en de wijze waarop zorgaanbieders hiervoor (financieel) worden gecompenseerd;
2. dat de nieuwe wet zich in zijn prioriteitenkeuze laat leiden door de verhouding tussen meerwaarde en de vereiste inspanning.

Over OIZ

OIZ is de branchevereniging van ICT-organisaties in de zorg. De vereniging zet zich voor haar meer dan 80 leden in op het gebied van wet- en regelgeving voor de zorg, het tot stand komen en implementeren van

VERENIGING VAN ORGANISATIES VOOR ICT IN DE ZORG

Secretariaat: Willem Barentszstraat 1 3902 DE VEENENDAAL
T +31(0) 318 54 82 11 KvK 24326619
E info@oizorg.nl I www.oizorg.nl
NL82 INGB 0008 3274 49 BTW NL809092815 B01

standaarden en juridische vraagstukken. Naast belangenbehartiging zijn kennisdeling en netwerken belangrijke doelstellingen van de vereniging. Daarbij is de missie om toepassing van ICT in de gezondheidszorg in zijn algemeenheid te bevorderen alsmede de onafhankelijkheid en de economische positie van de branche te waarborgen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:
Marcel Smeets, Directeur OIZ, m.smeets@oizorg.nl